

Plenarhandling

B8-0148/2017

8.2.2017

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 105.4 i arbetsordningen

om kommissionens delegerade förordning (EU) nr .../... av den 1 december 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat,
(C(2016) 4362 – 2016/3017(DEA))

Sven Giegold
för Verts/ALE-gruppen

Europaparlamentets resolution om kommissionens delegerade förordning (EU) nr .../... av den 1 december 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat, (C(2016) 4362 – 2016/3017(DEA))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens delegerade förordning (EU) nr .../... av den 1 december 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat (C(2016)4362),
- med beaktande av artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU¹, särskilt artikel 57.3 och 57.12,
- med beaktande av artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG²,
- med beaktande av resultatet från G20-mötet i Pittsburgh den 24–25 september 2009,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 28 oktober 2009 *En bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa* (COM(2009)0591),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 2 februari 2011 *Råvaror och råvarumarknader: Att möta utmaningarna* (COM(2011)0025),
- med beaktande av kommunikén av den 14-15 april 2011 från G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer,
- med beaktande av principerna för reglering och tillsyn av råvaruderivatmarknader av den 11 september 2011 från Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco),
- med beaktande av skrivelsen av den 27 november 2015 från föredraganden och ordföranden för parlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor till kommissionsledamot Hill,
- med beaktande av artikel 105.4 i arbetsordningen,

¹ EUT L 173, 12.6.2014, s. 349.

² EUT L 331, 15.12.2010, s. 84.

- A. G20-ledarna möttes i Pittsburgh den 24–25 september 2009 med anledning av den finansiella krisen, och åtog sig att förbättra regleringen, funktionen och transparensen på de finansiella marknaderna och råvarumarknaderna i syfte att komma till rätta med alltför stor volatilitet i råvarupriserna.
- B. I kommissionens meddelande av den 28 oktober 2009 *En bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja i Europa* konstaterades det att priserna längs livsmedelsförsörjningskedjan har fluktuerat avsevärt under de senaste åren. Dessa förändringar har lett till stora problem för jordbruksproducenterna och varit till nackdel för konsumenterna. Kommissionen rekommenderade därför att lagstiftarna skulle kunna fastställa positionslimiter för att motverka oproportionellt stora prisrörelser eller koncentrationer av spekulativa positioner för att se till att dessa marknader fungerar effektivt.
- C. I kommissionens meddelande av den 2 februari 2011 *Råvaror och råvarumarknader: att möta utmaningarna* bekräftade kommissionen att råvarumarknaderna har präglats av ökande volatilitet och större prisfluktuationer än någonsin tidigare, och att kraftiga prissvängningar på alla viktiga råvarumarknader har slagit igenom i konsumentpriserna och ibland orsakat social oro och utsatthet. Kommissionen rekommenderade därför en utredning av behovet av mer systematisk och detaljerad information om den handel som olika typer av marknadsaktörer bedriver med råvaruderivat samt behovet av att tillsynsmyndigheter övervakar råvaruderivatpositioner på ett mer ingående sätt, vilket även omfattar behovet av att fastställa positionslimiter när detta anses nödvändigt.
- D. Den kommuniké som utfärdades av G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer den 15 april 2011 välkomnade det arbete som utförts av internationella organisationer för att motverka den alltför stora prisvolatiliteten på livsmedels- och jordbruksmarknaderna och dess konsekvenser för livsmedelsförsörjningen, och uppmanade Iosco att slutföra rekommendationer om reglering och tillsyn på detta område, främst för att ta itu med marknadsmissbruk och otillbörlig marknadspåverkan, inklusive befogenheten att i förväg fastställa positionslimiter när så är lämpligt.
- E. I Ioscos principer för reglering och tillsyn av råvaruderivatmarknader av den 11 september 2011 anges som ett av deras viktigaste mål att marknader ska vara rättvisa, effektiva och transparenta, och att detta bör uppnås genom att handelssystem blir föremål för godkännande och fortlöpande tillsyn, att reglering utformas för att upptäcka och förhindra otillbörlig marknadspåverkan och andra otillåtna affärsmetoder, och att regleringen syftar till att säkerställa att stora exponeringar, kreditrisker och marknadsstörningar hanteras ordentligt. Iosco rekommenderar därför att tillsynsmyndigheterna bör ha och använda formella positionshanteringsbefogenheter, bland annat befogenheten att i förväg fastställa positionslimiter.
- F. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (Mifid II) införs ett nytt harmoniserat system för positionslimiter för derivatkontrakt avseende råvaror. Detta system är den åtgärd som EU vidtar för att fullgöra de åtaganden som gjordes vid G20-mötet i Pittsburgh 2009.
- G. Enligt artikel 57 i direktiv 2014/65/EU ska medlemsstaterna se till att de behöriga

myndigheterna fastställer och tillämpar positionslimiter avseende storleken på den nettoposition som en person kan inneha vid alla tidpunkter i råvaruderivat som handlas på handelsplatser och OTC-kontrakt som ekonomiskt motsvarar dessa, för att förhindra marknadsmissbruk och stödja ordnade prissättnings- och avvecklingsvillkor, däribland att förebygga positioner som snedvrider marknaden.

- H. Artikel 57.3 i direktiv 2014/65/EU ger Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) befogenhet att utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn, och kommissionen ges befogenhet att anta dessa standarder, i syfte att fastställa den beräkningsmetod som de behöriga myndigheterna ska tillämpa för att fastställa spotmånadens positionslimiter och andra månaders positionslimiter för fysiskt och kontant avvecklade råvaruderivat på grundval av det relevanta derivatets egenskaper.
- I. Kommissionens delegerade förordning (EU) nr .../... av den 1 december 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU fastställer metoden för att beräkna positionslimiter.
- J. Enligt denna metod fastställs ett referensvärde för spotmånadspositionslimiten i ett råvaruderivat till 25 % av det levererbara utbudet av det råvaruderivatet, och för positionslimiten för andra månader till 25 % av mängden öppna kontrakt i det råvaruderivatet, och de behöriga myndigheterna ges sedan möjlighet att fastställa positionslimiter för spotmånaden och andra månader för ett råvaruderivat genom att utgå från det referensvärdet och justera det efter den potentiella inverkan av vissa faktorer, antingen ända ner till 5 % eller ända upp till 35 %.
- K. Metoden medger ett undantag för alla derivatkontrakt med en underliggande tillgång som uppfyller villkoren för att betraktas som livsmedel och med en sammanlagd mängd öppna spotmånadskontrakt och andra månaders kontrakt på över 50 000 poster under tre på varandra följande månader. För dessa kontrakt föreslås ett referensvärde för spotmånadspositionslimiten på 20 %. De behöriga myndigheter som fastställer den specifika limiten får enligt eget gottfinnande fastställa referensvärdet inom ett intervall mellan 2,5 % och 35 %.
- L. Jämfört med det system för positionslimiter som tillämpas i USA, där 25 % är den övre gränsen snarare än referensvärdet och den genomsnittliga positionslimiten är 10–15 %, är den föreslagna metoden för EU:s positionslimiter mycket generös. De limiter som i dag tillämpas i praktiken av handelsplatser i USA är mycket lägre, vanligtvis i ett intervall mellan 5 % och 15 %.
- M. För de mest känsliga och mycket likvida livsmedelskontrakten uppfyller ett gränsvärde på 20 % inte det mål som anges i direktiv 2014/65/EU, att förhindra marknadsmissbruk och stödja ordnade prissättnings- och avvecklingsvillkor, och innebär således inte ett fullgörande från EU:s sida av de åtaganden som undertecknades av G20-ledarna 2009.
- N. Parlamentets förhandlingsdelegation begärde i sin skrivelse av den 27 november 2015 att systemet skulle sända ett tydligt budskap till de nationella behöriga myndigheterna att alltid sätta låga positionslimiter när likviditeten möjliggör detta.
- O. Det slutliga referensvärdet och intervallet för andra kontrakt (mellan 5 % och 35 %)

som anses vara likvida bedömdes i skrivelsen av den 27 november redan vara alltför stort, med tanke på att ett ännu mer flexibelt särskilt system föreskrivs för kontrakt som anses illikvida (mellan 5 % och 40 %) och att definitionen av ett illikvit kontrakt eventuellt också är alltför bred.

- P. Parlamentets förhandlingsdelegation begärde i samma skrivelse att levererbart utbud ska användas som grund för limiter för andra månader än spotmånader. I skrivelsen underströks det att om Esma och kommissionen skulle tillämpa ett tillvägagångssätt som är grundat på öppna kontrakt, så bör limiter som utgår från antalet öppna kontrakt vara ”avsevärt lägre”.
- Q. Den delegerade akten i sin antagna form innehåller en vag rekommendation till behöriga myndigheter om att justera positionslimiter ”nedåt” eller ”uppåt” om mängden öppna kontrakt är ”betydligt större/mindre” än det levererbara utbudet. Den delegerade akten i sin antagna form urholkar spotmånadslimiter genom att bredda definitionen av levererbart utbud till att innefatta ”alla alternativa kvaliteter eller typer av en råvara”.
- R. Parlamentets förhandlingsdelegation begärde i ovannämnda skrivelse att kontrakt med starkt korrelerade ekonomiska resultat ska räknas mot samma positionslimit. Den delegerade akten i sin antagna form tar inte hänsyn till vare sig denna begäran eller, i synnerhet, den reviderade definitionen av ekonomiskt likvärdiga OTC-kontrakt, och definitionen av ”likadana råvaruderivat” är fortfarande alltför restriktiv, vilket gör att positionslimiterna enkelt kan kringgås med hjälp av ganska marginella ändringar i råvaruderivatets kontraktshandlingar.
- S. Trots den uttryckliga begäran från parlamentets förhandlingsdelegation har volatilitet inte tagits upp som en faktor som vid fastställandet av positionslimiter ska beaktas i samma utsträckning som andra relevanta faktorer. Kommissionen föreslår i stället att tillsynsmyndigheterna i situationer med alltför stor volatilitet bör överväga att eventuellt korrigera limiten om ytterligare justeringar (uppåt eller nedåt) av den skulle kunna minska denna alltför stora volatilitet.
- T. Parlamentet konstaterar att vissa av dessa betänkligheter har bemötts, men inte i tillräcklig utsträckning för att den delegerade förordningen ska kunna anses uppfylla de högt ställda målen i den ursprungliga lagstiftningen.
- U. Det bör vara möjligt för kommissionen att göra ytterligare ändringar av utkastet till delegerad förordning i syfte att undanröja de betänkligheter som framförts i parlamentets skrivelse, utan att det övergripande genomförandet av direktiv 2014/65/EU, som förväntas träda i kraft den 3 januari 2018, behöver fördröjas. Om kommissionen gör sådana ändringar kan parlamentet, utan att göra avkall på sin granskande roll, överväga möjligheten att påskynda förfarandet för att godkänna en ändrad text.
1. Europaparlamentet invänder mot kommissionens delegerade förordning.
 2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och informera den om att den delegerade förordningen inte kan träda i kraft.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en ny delegerad akt där hänsyn tas till ovan nämnda betänkligheter.
4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.